

Creșterea creditării bancare în zona euro va încetini anul acesta și anul viitor, deoarece ratele mai mari ale dobânzilor determină o scădere a cererii de împrumuturi

- Totalul împrumuturilor bancare din zona euro va înregistra o creștere modestă, de 2,1% în 2023 și de 1,7% în 2024, pe fondul unor rate ale dobânzii ridicate și în creștere și al unei inflații mari
- Germania va înregistra cea mai accentuată încetinire a creșterii anuale a împrumuturilor în 2023 (de la 6,9% în 2022, la 2,8% în acest an), iar băncile spaniole vor raporta o contracție netă a împrumuturilor (-1,2%) în 2023
- Împrumuturile neperformante vor crește marginal în zona euro în acest an, Spania și Italia urmând să raporteze cele mai ridicate rate, din cauza volumului mare de credite ipotecare cu rată variabilă
- Creșterea împrumuturilor bancare în regiune se va accelera din 2025, cu un avans preconizat de 3,3%, și de 3,9% în 2026, pe măsură ce cererea de credite începe să revină

Creșterea creditării bancare în zona euro este prognozată să încetinească, de la un vârf al ultimilor 14 ani atins în 2022 (de 5%) și să înregistreze creșteri modeste în 2023, de 2,1% și de 1,7% în 2024, pe măsură ce cererea de împrumuturi în regiune scade, potrivit celor mai recente previziuni economice

ale EY privind împrumuturile bancare europene.

Zona euro a intrat oficial în recesiune în primul trimestru din 2023 și, deși se preconizează că încetinirea va fi doar superficială și de scurtă durată, piețele europene continuă să se confrunte cu o inflație ridicată și cu o creștere fără precedent a ratelor dobânzilor. Prin urmare, se așteaptă ca volumele de creditare să fie puse la încercare de o scădere a cererii de credite, cel puțin în următorii doi ani.

Se preconizează că Germania – cea mai mare economie din zona euro – va înregistra cea mai accentuată încetinire a creșterii nete a împrumuturilor în acest an (de la 6,9% în 2022, la 2,8% în 2023), în principal din cauza creșterii slabe a PIB-ului și a impactului majorării ratelor dobânzilor asupra unei piețe imobiliare care se contractă rapid. Deși se preconizează că va înregistra o încetinire mai modestă a creșterii, se așteaptă ca împrumuturile bancare spaniole să se contracte cu -1,2% în 2023, nefiind ajutate de un început de an slab, înainte de a reveni la o creștere de 1,2% în 2024.

Privind dincolo de următorii doi ani, în pofida volatilității semnificative a pieței în sectorul bancar european (și mai larg) și a incertitudinii geopolitice, se preconizează că totalul împrumuturilor din zona euro va crește cu 3,3% în 2025 și cu încă 3,9% în 2026. Această creștere va fi determinată de dispariția impactului șocului prețurilor energiei de anul trecut la nivel mondial și de reducerile de dobândă preconizate de Banca Centrală Europeană în 2024, care ar trebui să stimuleze cheltuielile, să sprijine încrederea consumatorilor și a companiilor și să crească cererea de credite.

Omar Ali, EY EMEIA Financial Services Managing Partner, comentează: „Deși zona euro a intrat în recesiune tehnică la începutul acestui an și ratele dobânzilor continuă să crească, scăderea prețurilor la energie înseamnă că perspectivele economice ale Europei sunt mai bune decât se așteptau mulți cu

câteva luni în urmă, iar creditarea bancară va rămâne în teritoriu pozitiv. Cu toate acestea, în condițiile în care gospodăriile și companiile din întreaga Europă continuă să se confrunte cu o inflație ridicată și în condițiile în care incertitudinea predomină, pe măsură ce războiul din Ucraina continuă, este de înțeles că cererea de împrumuturi – pentru ca întreprinderile să investească sau consumatorii să cumpere o casă, să plece în vacanță sau să achiziționeze articole de valoare mare – încetinește față de vârful recent. O scădere a cererii de împrumuturi are un impact direct asupra creditorilor, dar, în mod colectiv, băncile europene au acumulat o poziție solidă de capital în ultimii zece ani și jumătate și rămân rezistente. Volatilitatea continuă a pieței și provocările geopolitice le vor pune însă la încercare rezistența în acest an și în anul următor, iar sectorul bancar european va continua să funcționeze cu un optimism prudent”.

Creditarea ipotecară va încetini la cea mai slabă rată din ultimul deceniu

Creditele ipotecare reprezintă un procent semnificativ din totalul împrumuturilor în cadrul zonei euro, iar încetinirea prognozată a creșterii creditelor ipotecare la 1,4% pe parcursul anului 2023 ar reprezenta cea mai slabă creștere de la an la an din 2014 și o decelerare bruscă față de creșterea de 4,9% din 2022. Creșterile ratelor ipotecare, piețele imobiliare europene mai slabe (în special, în Germania) și o înăsprire continuă a criteriilor de creditare acționează pentru a reduce atât cererea, cât și disponibilitatea creditelor ipotecare.

Previziunile EY privind împrumuturile bancare europene prevăd o creștere a creditelor ipotecare până la 2,5% în 2024, la 3,0% în 2025 și la 3,5% în 2026.

Creșterea împrumuturilor pentru întreprinderi va încetini la 3% în acest an și la doar 0,9% în 2024.

Creșterea creditării bancare pentru companiile din zona euro va scădea de la vârful recent de 5,5% în 2022 (cel mai rapid din 2008 încoace), la 3,0% în acest an și la doar 0,9% în 2024, cu contracții pe piețele din Germania și Franța. Creșterea este marginală în 2024 din cauza efectului întârziat al ratelor dobânzilor mai mari din anii anteriori asupra investițiilor întreprinderilor și a împrumuturilor asociate. Se preconizează că împrumuturile acordate companiilor își vor reveni în 2025 (creștere de 3,5%) și vor ajunge la o creștere de 4,5% în 2026, deoarece se estimează o îmbunătățire a condițiilor economice.

Împrumuturile acordate companiilor din zona euro continuă să fie puternic afectate de incertitudinea economică, de volatilitatea pieței, de creșterea ratelor dobânzilor și de creșterea prețurilor la energie. Cu toate acestea, se preconizează că impactul acestor aspecte se va diminua în cursul acestui an și până în 2024, iar cererea de credite pentru finanțarea investițiilor va crește pe măsură ce perspectivele economice se vor îmbunătăți treptat.

Scăderea inflației va avea implicații mixte pentru creditele de consum

Se estimează că împrumuturile negarantate vor crește cu 2% în acest an și cu 1,9% în 2024 în întreaga zonă euro. Acest nivel este scăzut în raport cu standardele de dinaintea pandemiei, când creșterea a fost în medie de 5% în perioada 2015-19. Deși o scădere prognozată a inflației ar sprijini cheltuielile discreționare ale consumatorilor, aceasta ar cântări, de asemenea, asupra creșterii cheltuielilor în numerar și a finanțărilor asociate prin intermediul cardurilor de credit și al împrumuturilor personale.

Piețele europene puternice ale forței de muncă și o redresare constantă a încrederii consumatorilor ar trebui să susțină cererea viitoare de credite de consum, iar prognoza EY European Bank Lending Forecast se așteaptă la o accelerare a

creșterii creditării în 2025, ajungând la 3,9%, și la 3,2% în 2026.

Se așteaptă ca pierderile din credite să crească marginal

O economie slabă a zonei euro va determina probabil o creștere a creditelor neperformante în toate formele de creditare bancară, dar EY European Bank Lending Forecast nu se așteaptă la creșteri semnificative în acest an și cu siguranță nu la nivelurile înregistrate în timpul și după criza datoriilor din zona euro. Se preconizează că împrumuturile neperformante ca pondere în totalul împrumuturilor în întreaga zonă euro vor crește cu 2,6% în 2023 și cu 3,9% în 2024, de la 1,8% în 2022, pe măsură ce efectul întârziat al ratelor mai mari ale dobânzilor se acumulează. Pentru context, ratele creditelor neperformante au atins un nivel maxim de 8,4% în 2013.

Se preconizează că Spania și Italia vor înregistra cele mai mari rate ale creditelor neperformante în 2023, de 4,2% și, respectiv, 4,4%, în parte din cauza volumului ridicat de credite ipotecare cu rată variabilă de pe ambele piețe.

Reglementările și criteriile de creditare mai stricte de după criza financiară globală ar trebui să însemne că debitorii de credite ipotecare sunt mai în măsură să facă față unor rate mai mari, în timp ce economiile acumulate de gospodării în timpul pandemiei și ratele scăzute ale șomajului din întreaga regiune ar trebui să ofere o soluție de sprijin împotriva creșterii costurilor serviciului datoriei. În ceea ce privește companiile, o îmbunătățire a perspectivelor atât pentru prețurile la energie, cât și pentru inflație și creșterile recente raportate la marjele de profit ar trebui să acționeze pentru a limita creșterea ponderii creditelor neperformante.

Nigel Moden, EY EMEA Banking and Capital Markets Leader, comentează: „Realizarea unei creșteri a creditării în vremuri turbulente necesită o bază de capital solidă și un nivel ridicat de încredere din partea debitorilor. Aceștia sunt

pilonii principalelor bănci din zona euro, care continuă să înregistreze o creștere a împrumuturilor acordate gospodăriilor și întreprinderilor, în pofida unui context economic mai lent. Rezistența și acțiunile decisive ale Europei în fața provocărilor recente din sectorul bancar – care au reprezentat riscuri pentru piețele globale – ilustrează acest lucru. Băncile din zona euro au dat dovadă de unitate și de soliditate a capitalului, acționând rapid pentru a preveni apariția unor valuri economice grave în regiune. În timp ce creșterea creditării bancare va încetini pe termen scurt, cu o creștere deosebit de scăzută anul viitor, iar pierderile din împrumuturi vor crește, nivelurile de depreciere rămân cu mult sub cele înregistrate după criza financiară, iar cererea globală de împrumuturi se așteaptă să se redreseze până în 2025”.

Germania – se pregătește pentru cea mai accentuată scădere a creșterii creditării dintre principalele economii din zona euro

Se preconizează că Germania va înregistra în acest an cea mai mică rată de creștere a PIB-ului dintre principalele economii din zona euro, în mare parte din cauza activității slabe de la sfârșitul anului 2022 și începutul anului 2023, precum și a condițiilor dificile pentru sectorul său industrial. Cu toate acestea, scăderea recentă a prețurilor la energie ar trebui să limiteze orice încetinire. În general, se preconizează că PIB-ul german va scădea cu 0,4% în acest an, înainte de a crește cu 1,2% în 2024.

Perspectivile de creștere a împrumuturilor bancare în Germania în acest an sunt, de asemenea, preconizate a fi slabe, deși se așteaptă în continuare să depășească alte piețe din zona euro. Se preconizează o încetinire a ritmului de creștere a creditării bancare globale de la 6,9% în 2022, la 2,8% în 2024. Se preconizează că împrumuturile ipotecare vor crește cu 0,5% în 2023 – cea mai slabă creștere din 2009 – după o creștere de 5,3% în 2022.

Creditele de consum sunt prognozate să înregistreze o creștere de 0,6% în 2023, înainte ca creșterea să se accelereze la 1,8% în 2024. În ceea ce privește creditarea întreprinderilor, se preconizează că stocul de credite pentru întreprinderi va încetini la o creștere de 4,7% – de la 8,9% în 2022 – înainte de a se contracta cu -0,4% în 2024, pe măsură ce efectul întârziat al ratelor ridicate ale dobânzilor se va resimți în investițiile întreprinderilor.

Franța – demonstrează o rezistență mai mare față de alte state din zona euro

Economia franceză a dat dovadă recent de o rezistență mai mare decât cea a zonei euro în general. PIB-ul francez a crescut cu 0,2% în primul trimestru din 2023, deși acest lucru s-a datorat în mare parte exporturilor nete. În general, în cadrul previziunilor EY privind împrumuturile bancare europene se așteaptă ca în a doua jumătate a anului 2023 creșterea să fie moderată, din cauza inflației și a prețului ridicat al produselor de bază care apasă asupra cererii, iar creșterea anuală a PIB-ului este prognozată la 0,5%.

Se preconizează că totalul împrumuturilor bancare va crește cu 3,6% în 2023, stimulat de creșterea împrumuturilor ipotecare, care a depășit alte economii importante din zona euro. Cu toate acestea, deși se preconizează că împrumuturile ipotecare din Franța vor crește cu 3,2% în acest an, acest lucru reprezintă o încetinire comparativ cu 5,5% în 2022. Pe măsură ce ratele dobânzilor scad, se preconizează o revenire a creșterii la 4,6% în 2024. Creditele de consum sunt prognozate să crească cu 2,6% în 2023, în scădere de la 3,5% în 2022, iar creșterea creditelor pentru întreprinderi este preconizată să încetinească la 4,2% în 2023, de la 7,3% în 2022, și, similar pieței germane, să se contracte (-0,4%) în 2024. Totuși, se așteaptă o revenire la creștere în 2025, toate tipurile de împrumuturi urmând să își revină.

Spania – împrumuturile ipotecare au scăzut puternic la

începutul anului 2023

În urma unui început relativ puternic în 2023, PIB-ul spaniol este prognozat să crească cu 2,3% în 2023, în evoluție față de creșterea de 0,8% prevăzută în ultima prognoză EY European Bank Lending Forecast. Acest lucru se datorează, în principal, sectorului energetic bine diversificat al Spaniei, economiei sale axate pe servicii și redresării continue a sectorului turistic.

Cu toate acestea, în ceea ce privește totalul împrumuturilor bancare, EY European Bank Lending Economic Forecast prevede că băncile spaniole se vor contracta cu -1,2% în 2023, reflectând slăbiciunea de la sfârșitul anului 2022 și începutul anului 2023. Dintre categoriile de împrumuturi, se preconizează că doar creditele de consum vor raporta o creștere. Prognoza EY European Bank Lending Forecast preconizează o creștere a creditului de consum de 3,1% în 2023.

Se preconizează că împrumuturile pentru întreprinderi vor scădea cu 2,1% în acest an, înainte de a crește cu 1,5% în 2024. În ceea ce privește creditele ipotecare, EY European Bank Lending Forecast prezice o contracție de -1,7% în acest an, în mare parte din cauza structurii creditelor ipotecare spaniole, în care marea majoritate sunt contracte cu rată variabilă, ceea ce înseamnă că piața imobiliară este expusă mai devreme la creșterea ratelor dobânzii, decât multe alte țări din zona euro.

După ce pierderile din credite au scăzut la 3,5% în 2022 – cel mai mic nivel din 2007 înapoi – se preconizează că acestea vor crește la 4,2% în acest an și la 5,8% în 2024.

Se așteaptă o revenire la creștere în toate formele de creditare începând de anul viitor, iar totalul împrumuturilor bancare ar urma să crească cu 1,2% în 2024 și cu 3,2% în 2025.

Italia – creștere lentă în 2023

Scăderea prețurilor angro la energie, activitatea puternică din domeniul construcțiilor și o redresare a turismului au stimulat PIB-ul italian în primul trimestru din 2023. Creșterea PIB-ului este prognozată la 1,2% în acest an și la 0,9% în 2024. Totuși, aceste rate reprezintă o încetinire față de creșterea de 3,8% din 2022.

În ceea ce privește creditarea bancară globală, prognoza prevede o creștere de 0,6% în 2023. Creditele ipotecare sunt prognozate să crească cu 1,4% în acest an, în scădere de la 4,2% în 2022. Creditele de consum ar urma să crească cu 2,3% în acest an, în timp ce împrumuturile pentru întreprinderi ar urma să se contracte cu -0,2%, înainte de a crește la o creștere de 0,8% în 2024. La fel ca în cazul celorlalte economii importante din zona euro, se așteaptă o revenire la creștere pentru toate formele de creditare începând cu 2024, cu o creștere totală prognozată de 1,3%, care va ajunge la 3,1% în 2025.